

ANDREY
TAR
KOV
SKIMühürlenmiş Zaman
Sculpting In Time

"Sanat nedir? (...)
İlan-ı aşk etmek gibidir: birbirimize ne kadar bağımlı olduğumuza dair bir bilinç.
Bir itiraf. Bilinç dışı olsa da yaşamın gerçek anlamını yansıtan bir edim - aşk ve fedakarlık."
A. Tarkovski

Pera Film, ölümünün 30. yıldönümünde Andrey Tarkovski'yi (1922-1986) derin, şiirsel ve son derece kişisel filmleri ile anıyor. Tarkovski ödül kazanan kısa filmi *Silindir* ve *Keman*'in (1960) ardından ilk uzun filmi *İvan'ın Çocukluğu*'nu (1962) çekti. İkinci Dünya Savaşı sırasında partizanlarla birlikte casusluk yapan bir çocuğun hikayesini anlatan film, Venedik Film Festivali'nde büyük ödül kazanmıştı. Bunun ardından Tarkovski, epik ve alegorik bir film olan *Andrey Rublev*'i (1966) çekti. Yapımı üç yıl süren filmde 15. yüzyılda yaşayan bir ikona ressamının yaşamı, topluma, Tanrı'ya ve sanata olan inancını yitirışı ve sonunda, filmin bitimindeki ünlü çan yapımı sahnesinde ruhunun yeniden canlanması anlatılır. Çağdaş Sovyet sanatçısının çilesine göndermeler yaptığı için yıllarca raftan inemeyen film, 1969'da Batı'da gösterime girdi ve büyük beğeni topladı. Tarkovski'nin çoğu filmi gibi burada da ağır ilerleyen, zengin dokulu bir tuval ve duygusal bir doruk noktası vardı. Tarkovski'nin sonraki filmleri ise genellikle başka dünyaları anlatıyordu: *Solaris*'te (1972) bir uzay gezgininin fantezileri gerçeğe dönüşüyordu; *Iz Sürücü* (1979) gizemli ve yasak bir çorak "bölge"de geçiyordu; *Kurban* (1986) nükleer kıyametten birkaç saat öncesini konu ediniyordu. Kişisel ve çok katmanlı bir görsel şiirselliği olan *Ayna* (1976), sanatçının Sovyetler Birliği'nde İkinci Dünya Savaşı sırasındaki gençliğine dönüyordu. Tarkovsky'nin gerçek hayattaki annesi, filmde sanatçının annesini oynuyordu, babası ünlü şair Arseniy Tarkovski'ye kendi şiirlerini seslendiriyordu. Tarkovski 1980'lerin başında SSCB'nin dışında çalışmaya başladı, 1983'te İtalya'da *Nostajı*'yi yaptı. Ardından Ingmar Bergman'ın ekibinden oyuncu Erland Josephson ve görüntü yönetmeni Sven Nykvist gibi önemli kişilerle İsveç'te *Kurban*'i (1986) çekti. Bu filmde Josephson, ancak büyük bir kişisel fedakarlık sayesinde dünyayı yok olmaktan kurtaran ünlü ve emekli bir sanatçı/entelektüel oynuyordu. Zengin bir görseleliğe sahip ve son derece ağır tempolu bu film Tarkovski'nin, en önemli odak noktasının bir özetiydi: "kültürümüzde ruhsal varoluşa yer olmaması." *Kurban* Cannes'da Özel Jüri Ödülü aldığı yıl Tarkovski de 54 yaşında Paris'te akciğer kanserinden öldü.

"What is art? (...) Like a declaration of love: the consciousness of our dependence on each other. A confession. An unconscious act that none the less reflects the true meaning of life—love and sacrifice."
A. Tarkovsky

Pera Film is saluting Andrei Tarkovsky (1922-1986), the distinguished director whose austerely poetic, deeply personal films made him one of the most treasured artists of his generation. Tarkovsky followed his prize-winning short piece, *The Steamroller* and *The Violin* (1960), with a lyrical feature debut *Ivan's Childhood* (1962). The film portrays a young boy's espionage activities with partisans during WWII and was awarded at the Venice Film Festival. Tarkovsky followed this with the epic, allegorical *Andrei Rublev* (1966). Over three years in the making, Andrei Rublev follows the life of a 15th century icon painter as he loses faith in society, God and art, finally achieving spiritual revitalization in the famous, concluding bell-making scene. Shelved for several years for its references to the plight of the contemporary Soviet artist, the film was released to wide acclaim in the West in 1969. Like most of Tarkovsky's work, it is a slow-moving, sumptuously textured canvas with a richly emotional climax. Most of Tarkovsky's subsequent films deal in some degree with the otherworldly: in *Solaris* (1972), a space-traveler's fantasies are conjured into reality; *Stalker* (1979) takes place in "the zone," a mysterious, forbidden wasteland; and *The Sacrifice* (1986) unfolds in the final hours before a nuclear Armageddon; *The Mirror* (1976), an intensely personal, multi-layered aural and visual poem, recalls an artist's youth in the Soviet Union during WWII. Tarkovsky's real-life mother plays the mother of the artist and his father, the esteemed poet Arseniy Tarkovsky, reads his own works on the soundtrack. Tarkovsky began working outside the USSR in the early 1980s, making *Nostalgia* in Italy in 1983. He then worked with several members of Ingmar Bergman's filmmaking team, including actor Erland Josephson and cinematographer Sven Nykvist, to make *The Sacrifice* (1986) in Sweden. Josephson plays a celebrated, retired artist/intellectual who can only avert a worldwide holocaust by making a supreme personal sacrifice. Visually sumptuous and extremely slow-paced, the film is a supreme summation of what Tarkovsky considered his most crucial concern: "the absence in our culture of room for spiritual existence." *The Sacrifice* won a Special Jury Prize at Cannes in the same year that Tarkovsky died of lung cancer in Paris at age 54.

IVAN'IN ÇOCUKLUĞU
IVAN'S CHILDHOOD

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Nikolay Burlyayev, Valentin Zubkov, Evgeniy Zharikov
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1962, 95', siyah-beyaz/ black & white
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Andrey Tarkovski'nin ilk filmi, savaş ve intikamı konu alan olağanüstü ölçüde dokunaklı ve güçlü bir hikaye. Naziler tarafından öldürülen ailesinin intikamını almaya kararlı olan 12 yaşındaki İvan, izci olarak bir Rus partizan birliğine katılır ve düşman hatlarının arkasına fark edilmeden sızabilme becerisi sayesinde vazgeçilmez bir eleman haline gelir. Ancak görevleri giderek tehlikeli bir hal almaya başlayınca cepheden alınması gerektiğine karar verilir. İvan karşı koyar ve son bir görev çıkmasına izin vermeleri için üstlerini ikna eder.

Andrei Tarkovsky's debut feature is an extraordinarily moving and powerful story of war and revenge. Determined to avenge his family's death at the hands of the Nazis, 12 year-old Ivan joins a Russian partisan regiment as a scout, where he becomes indispensable for his ability to slip unnoticed behind enemy lines. But, as his missions become increasingly dangerous, it is decided that he must be removed from the front line. Ivan resists and convinces his commanding officers to allow him to carry out one last expedition.

ANDREY RUBLEV

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Anatoly Solonitsyn, Ivan Lapikov, Nikolay Grinko
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1966, 174', siyah-beyaz, renkli / black & hite, color
Rusça, İtalyanca, Tatarca; Türkçe altyazıyla / Russian, Italian, Tatar with Turkish subtitles

15. yüzyıl ikona ressamı Andrey Rublev'in hayatını anlatan filmde Rublev feodal şiddetin ve insani sefaletin pençesindeki bir dünyada yaşar; çevresinde gördüğü çalkantı da onun konuşma isteğini öldürür. Ortaçağ Rusya'sında yıllarca sessizlik içinde dolaştıktan sonra, büyük bir gümüş çan yapımını üstlenmiş bir oğlanla karşılaşır ve onunla yeniden konuşmaya başlar.

This acclaimed epic about the life of 15th century icon painter Andrei Rublev who lives in a world consumed by feudal violence and human degradation, and the turmoil he sees makes him lose the will to speak. After many years of silent travelling around medieval Russia, he meets a young boy who has taken charge of the construction of a large silver bell, and in him discovers the inspiration to speak again.

SOLARIS

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Natalya Bondarchuk, Donatas Banionis, Jüri Järvet
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1972, 169', renkli / siyah-beyaz/ color, black & white
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Şüphesiz bugüne kadar yapılmış en derin ve etkili janr filmlerinden biri olan bu Tarkovsky başyapıtı her adımda bilimkurgunun sınırlarını zorluyor. Yönetmen fütüristik manzaralar yaratmakla çok ilgilenmiyor (filmin tek şehir sahnesi günümüz Tokyo'sunda çekilmiş) ve karakterlerin çorak "ruh manzaralarına" odaklanıyor. Filmin Hollywood'da son dönemde yapılmış ve hakkını veren yeniden çekiminde eksik olan hazlar ise filmin finalinde aynalı odanın yarattığı duygusal ikilemler ve Eduard Artemiev'in hayranlık uyandıran (ve basit synthesizerlarla çalınan) bestesi. – Robert Skotak

Undoubtedly one of the most profound and influential genre films ever, Tarkovsky's masterpiece strains the boundaries of sci-fi at every turn. The director doesn't quite bother with futuristic vistas (the film's lone city scene was simply shot in contemporary Tokyo), concentrating on the barren "soulsapes" of the characters. Among the pleasures missing from the recent, fair Hollywood remake are the many mirror-hall ambivalences of the coda and Eduard Artemiev's astonishing score (played on primitive synthesizers). - by Robert Skotak

AYNA
THE MIRROR

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Margarita Terekhova, Filipp Yankovsky, Ignat Danilitshev, Larisa Tarkovskaya, Alla Demidova
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1975, 106', renkli / color
Rusça, Türkçe altyazılı / Russian with Turkish subtitles

Bir başyapıt olarak bütün zamanların en iyi filmleri arasında yer alıyor. Başından geçmemiş belalar yok. Senaryosu reddedilmiş, film de çekildikten sonra reddedilmiş. Ancak 1975'te Cannes Film Festivali'nde gösterilmiş ve 'değeri' kabul edilmiş. Düz anlatımı olmayan, ölmekte olan bir şairin (Tarkovski'nin babası) anılarına dayalı olduğu duygusunu uyandıran (aslında babası kendisinden üç yıl sonra öldü), hem Tarkovski ailesinin, hem de 20. yüzyılda Rus halkının başından geçenleri anlatan bir film. Filmde, çocukluk anılarıyla çağdaş görüntüler, düşlerle haber programlarının imgeleri birbirini izler. Renkli, siyah-beyaz, sepya görüntüler izleyici farkında bile olmadan birbirine bağlanır. İzlenmesi gereken bir kilometre taşı.

The Mirror is a masterpiece regarded as one of the best films of all times. And it has gone through a lot. The screenplay was rejected, the film itself was rejected after it was made, but it was screened at the Cannes Film Festival in 1975, where its worth was recognized. This non-linear film seems to be based on the memories of a dying poet (Tarkovsky's father, who actually died three years after Tarkovsky himself), and narrates the experiences of the Tarkovksy family as well as the plight of the Russian people in the 20th century. Childhood memories and contemporary scenes, dreams and news reports alternate in the film. The viewer hardly notices how color images are followed by black-and-white and sepia. A milestone not to be resisted!

İZ SÜRÜCÜ STALKER

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Aïsa Freyndlikh, Aleksandr Kaydanovskiy, Anatoliy Solonitsyn
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1979, 163', renkli, siyah-beyaz/ color, black & white
Rusça, İtalyanca; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Solaris her ne kadar Tarkovski'nin fantastik olanla uğraşının zirvesi olarak kabul edilse de, *İz Sürücü* filminin de birçok savunucusu vardır. Tartışmaya açık şekilde Tarkovski'nin en erişilebilir filmlerinden biri sayılan bu felsefi masal Sovyet bilimkurgu yazarları Arkady ve Boris Strugatsky'nin romanının ana hatlarını izliyor. Gizemli bir bölgede dilekleri gerçek kılan bir oda olduğu söylenmektedir. *İz Sürücü* bir ücret karşılığında sizi askeri kontrol noktaları ve daha bilinmeyen tehlikeleri atlatarak oraya götürecektir. Bu az ve öz filmin izlerini açık şekilde *28 Gün Sonra* (*28 Days Later*) gibi popüler apokaliptik filmlerde görmek mümkündür. - Robert Skotak

While *Solaris* is considered the pinnacle of Tarkovsky's engagement with the fantastical, *Stalker* has its many defendants. Arguably the most accessible of Tarkovsky's films, this philosophical fable employs the roughest outlines of a novel by Soviet sci-fi writers Arkady and Boris Strugatsky. A mysterious Zone is said to contain a room that grants wishes; the *Stalker* will take you there for a fee, past military checkpoints and more obscure dangers. A clear imprint of this terse, laconic film is still felt in such apocalyptic hits as *28 Days Later*. - by Robert Skotak

NOSTALJİ NOSTALGIA

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Oleg Yankovskiy, Erland Josephson, Domiziana Giordano
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1983, 125', renkli, siyah-beyaz/ color, black & white
Rusça, İtalyanca; Türkçe altyazıyla / Russian, Italian with Turkish subtitles

Rus şair Andrej Gorçakov, yanında rehber ve tercüman Eugenia ile birlikte İtalya'da dolaşır ve 18. yüzyılda yaşamış bir Rus bestecisinin yaşamını araştırır. Antik bir kaplıca kentinde yıllar önce kendi ailesini dünyanın kötülüklerinden korumak için yedi yıl boyunca evinde hapsedilmiş olan deli Domenico'yla tanışır. Domenico'nun bu hareketinde derin bir hakikat gören Andrey onunla yakınlaşır. Bir dizi düş boyunca şairin vatanına duyduğu hasret ve karsına duyduğu özlem, Eugenia ve onun İtalya'sı hakkındaki karışık duyguları ve Domenico'ya hissettiği yakınlık iç içe geçer.

The Russian poet Andrej Gorchakov, accompanied by guide and translator Eugenia, is traveling through Italy researching the life of an 18th century Russian composer. In an ancient spa town, he meets the lunatic Domenico, who years earlier had imprisoned his own family in his house for seven years to save them from the evils of the world. Seeing some deep truth in Domenico's act, Andrei becomes drawn to him. In a series of dreams, the poet's nostalgia for his homeland and his longing for his wife, his ambivalent feelings for Eugenia and her Italy, and his sense of kinship with Domenico become intertwined.

ZAMANDA YOLCULUK VOYAGE IN TIME

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski,
Oyuncular / Cast: Tonino Guerra, Andrey Tarkovski
İtalya / Italy, 1983, 62', renkli / color
Rusça, İtalyanca; Türkçe altyazıyla / Russian, Italian with Turkish subtitles

Tarkovski 1982'de bir dönüm noktasına geldi. Sansür yüzünden kendi ülkesinde çalışmıyordu ve ailesinden uzak kalmıştı; o da İtalya'ya giderek yeni bir film yapmaya başladı. *Zamanda Yolculuk* Tarkovski'nin iki dünya arasına sıkışmış, belirsiz bir geleceğe bakan en kırılğan dönemini yansıtır. Bu samimi film Tarkovski'yi yeni uzun metrajlı filmi için mekan ararken ve yeni fikirlerin peşinden giderken gösteriyor. Ünlü İtalyan senaristi Tonino Guerra'nın (*Kızıl Çöl*) eşliğinde Tarkovski İtalya'nın kırsalını ve Ortaçağ köylerini geziyor, hem fiziksel, hem de içinde bir yer arıyor. Yol boyunca Tarkovski'yle Guerra mekanlar hakkında tartışıyor, etkilendikleri ve esinlendikleri kişiler hakkında konuşuyor, sanat ve filmin doğası hakkında düşünüyor. *Zamanda Yolculuk* efsanevi bir "kayıp" filmi ve bugüne kadar pek ender olarak izlenebiliyordu. Aynı anda bir günlük, bir belgesel, bir seyahatname ve bir sanat filmi olan bu yapıt, esin verici ve aydınlatıcı özellikler taşıyor.

In 1982, Tarkovsky was at a crossroads in his life. Unable to work in his homeland because of censorship and separated from his family, he traveled to Italy to begin work on a new film. *Voyage In Time* captures Tarkovsky at his most vulnerable, trapped between two worlds, facing an uncertain future. This intimate film chronicles Tarkovsky as he searches locations and explores ideas for his next feature film. Accompanied by famed Italian screenwriter Tonino Guerra (Red Desert), Tarkovsky explores the countryside and medieval villages of Italy, searching for an internal landscape as much as a literal one. Along the way, Tarkovsky and Guerra argue over locales, talk about influences and inspiration, and reflect on the nature of art and film. *Voyage In Time* is a legendary "lost" film, rarely seen before now. At once diary and documentary, travelogue and art film, it is an inspiration and a revelation.

KURBAN SACRIFICE

Yönetmen / Director: Andrey Tarkovski
Oyuncular / Cast: Erland Josephson, Susan Fleetwood, Allan Edwall
İsveç, Fransa, İngiltere / Sweden, France, UK, 1986, 150', renkli / color
İsveççe, Fransızca, İngilizce / Swedish, French, English with Turkish subtitles

Tarkovski'nin bu etkileyici filmi, nükleer bir yıkımın öncesindeki saatlerde geçiyor. Emekli oyuncu Alexander (Erland Josephson bu rolüyle ödül kazanmıştı) ailesi ve arkadaşlarıyla doğumgünü kutlarken cızırtılı bir televizyon anonsu, yaklaşan nükleer felaketi haber verir. Alexander Tanrı'ya, eğer bu felaket önlenilirse sevdiği her şeyi kurban etme sözü verir. Ertesi sabah gün doğduğunda bir düşüymüşçesine her şey normale döner. Ancak Alexander'ın yeminini tutması gereklidir. Film, aralarında 1986 Cannes Film Festivali Büyük Ödülü'nün de bulunduğu pek çok ödül kazandı, aynı yıl 54 yaşındaki Tarkovski Paris'te kanserden öldü.

Andrei Tarkovsky's visionary final film unfolds in the hours before a nuclear holocaust. Erland Josephson, in an award-winning role, plays retired actor Alexander who is celebrating his birthday with family and friends when a crackly TV announcement warns of an imminent nuclear catastrophe. Alexander makes a promise to God that he will sacrifice all he holds dear, if the disaster can be averted. The next day dawns and, as if in a dream, everything is restored to normality. But Alexander must keep his vow. Among many other awards, *The Sacrifice* won the Cannes Grand Prix in 1986, the same year that Tarkovsky died of cancer in Paris at the age of 54.

ANDREY ARSENEVİÇ'İN YAŞAMINDA BİR GÜN ONE DAY IN THE LIFE OF ANDREI ARSENEVICH

Yönetmen / Director: Chris Marker
Fransa / France, 1999, 55', renkli / color
Rusça, Fransızca, İngilizce / Russian, French, English with Turkish subtitles

Film klipleri, günlük yazıları ve kişisel düşüncelerden oluşan *Andrey Arsenievich'in Yaşamında Bir Gün*, ünlü Fransız yönetmen Chris Marker'ın, 1986'da ölen arkadaşı ve meslektaşı Andrey Tarkovski için saygı duruşu niteliğinde. Tarkovski'nin filmlerinin - öğrencilik filminden az görülmüş sahneler ve neredeyse hiç bilinmeyen bir Boris Goudonov prodüksiyonu da dahil olmak üzere - yakından inceleyen Marker, kendi yapıtlarında Tarkovski'nin izini sürüyor. Tarkovski'nin sahne arkası çekimlerinde tüm ekibini saptanlı bir biçimde yönetmesini, yattığı yerden son filminin montajı üzerinde çalışırken arkadaşları ve ailesiyle yaşanan samimi anları gösteren film, bu anıtsal yönetmenin kişisel ve sevgi dolu bir portresi niteliğinde.

Through film clips, journal entries, and personal musings, *One Day In the Life of Andrei Arsenievich* is renowned French filmmaker Chris Marker's homage to his friend and colleague, Andrei Tarkovsky, who died in 1986. Through close readings of Tarkovsky's films - including rare scenes from his student film and a practically unknown production of Boris Goudonov - Marker attempts to locate Tarkovsky in his work. Parallels drawn by Marker between Tarkovsky's life and films offer an original insight into the reclusive director. With behind-the-scenes footage of Tarkovsky obsessively commanding his entire, and candid moments of Tarkovsky with his friends and family, bedridden but still working on the editing of his final film, this is a personal and loving portrait of the monumental filmmaker.

16 - 31 ARALIK / DECEMBER 2016

GÖSTERİM PROGRAMI SCREENING SCHEDULE

16 ARALIK DECEMBER
CUMA FRIDAY
20:00 Solaris

17 ARALIK DECEMBER
CUMARTESİ SATURDAY
14:00 İvan'ın Çocukluğu
Ivan's Childhood
16:00 İz Sürücü / Stalker

18 ARALIK DECEMBER
PAZAR SUNDAY
13:00 Solaris
17:00 İz Sürücü / Stalker

22 ARALIK DECEMBER
PERŞEMBE THURSDAY
19:00 Andrey Rublev

23 ARALIK DECEMBER
CUMA FRIDAY
19:00 Ayna / The Mirror
21:00 Nostalji / Nostalgia

24 ARALIK DECEMBER
CUMARTESİ SATURDAY
13:00 Andrey Rublev
17:00 Kurban / Sacrifice

27 ARALIK DECEMBER
SALI TUESDAY
19:00 Kurban / Sacrifice

29 ARALIK DECEMBER
PERŞEMBE THURSDAY
19:00 Zamanda Yolculuk
Voyage In Time
Andrey Arsenievich'in
Yaşamında Bir Gün
One Day In the Life of
Andrei Arsenievich

30 ARALIK DECEMBER
CUMA FRIDAY
19:00 İvan'ın Çocukluğu
Ivan's Childhood
21:00 Nostalji / Nostalgia

31 ARALIK DECEMBER
CUMARTESİ SATURDAY
14:00 Zamanda Yolculuk
Voyage In Time
Andrey Arsenievich'in
Yaşamında Bir Gün
One Day In the Life of
Andrei Arsenievich
17:00 Ayna / The Mirror

#Tarkovski

#Tarkovsky

twitter/PeraFilm

facebook.com/PeraFilm

seagull films

İş birliğiyle / In collaboration

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI